

OBSAH

Úvod	10
Nejčastěji citované právní předpisy	13
Použité pojmy a zkratky	14
Parametry použité v zákoně o daních z příjmů pro rok 2024	15
 I. Výklad problematiky	 16
1. Vstupní informace ke zdaňování příjmů	16
1.1 Změny ve zdaňování příjmů v roce 2024	16
1.1.1 Zrušení institutu plátcových pokladen.....	16
1.2 Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně v roce 2024 (změna s účinností od 1. 7. 2024)	16
1.2.1 Změna v hranici pro vyšší sazbu daně pro výpočet daně i zálohy na daň z příjmů v roce 2024	18
1.2.2 Zrušení výjimky pro zaměstnanecké byty a rodinné domy	18
1.2.3 Změna ve výši stanovených příjmů v případě poskytnutí nízkoemisního a bezemisního vozidla zaměstnanci k soukromým i služebním účelům	19
1.2.4 Rozšíření příjmů, které nejsou předmětem daně zaměstnance.....	20
1.2.5 Osvobození příjmů zaměstnance ve formě příspěvků zaměstnavatele na stravování	21
1.2.6 Osvobození zaměstnaneckých benefitů	23
1.2.6.1 Zrušení osvobození nepeněžních darů do 2 000 Kč zaměstnancům k výročím podle vyhlášky FKSP, která byla s účinností od 1. 1. 2024 zrušena	24
1.2.6.2 Sportovní a kulturní akce pořádané zaměstnavatelem	24
1.2.6.3 Rozšíření produktů daňové podpory v případech spoření na stáří a zároveň zpřísnění podmínek pro jejich uplatnění	25
1.2.6.4 Zdanění zaměstnaneckých akcií.....	27
1.2.7 Zrušení § 6 odst. 9 písm. o) ZDP	28
1.2.8 Změna v osvobození sociální výpomoci pozůstalým po zaměstnanci	28
1.2.9 Zrušení slevy na studenta.....	29
1.2.10 Změna podmínek pro uplatnění slevy na manžela/manželku a související doklady pro její uplatnění.....	29

1.2.11	Změna v možnosti uplatnit daňové zvýhodnění na vdané/ženate dítě	30
1.2.12	Zrušení některých nezdavitelných částí základu daně	30
1.2.13	Zrušení slevy na „školovné“	31
1.2.14	Oznamování příjmů plynoucích do zahraničí	31
1.2.15	Změny limitních částek pro osvobození příjmů podle § 10 ZDP ve vazbě na povinnost zaměstnance podat daňové přiznání	31
1.3	Částky rozhodné pro daňové povinnosti v roce 2024	32
1.4	Ustanovení daňového řádu podstatná pro praxi mzdových účetních	33
1.5	Aktuální vzory tiskopisů	33
1.6	Stručné zopakování stavu platného i v roce 2024	35
1.7	Systém zdaňování příjmů	37
1.7.1	Daňový rezident v ČR – daňový nerezident	39
1.7.2	Obecné ustanovení k zamezení dvojímu zdanění u mezd	44
2.	Předmět daně z příjmů	45
3.	Příjmy ze závislé činnosti – vymezení	49
3.1	Mezinárodní pronájem pracovní síly	53
4.	Zvláštní nepeněžní příjmy zaměstnanců	54
4.1	Příjmy zaměstnance spočívající v cenovém rozdílu, resp. v cenovém zvýhodnění	55
4.2	Zaměstnanecké akcie	57
4.2	Motorové vozidlo poskytnuté zaměstnanci ke služebním i soukromým účelům	61
4.3	Nezdavitelné nepeněžní i peněžní příjmy – rozdělení	63
5.	Cestovní náhrady zaměstnanců, ochranné pracovní prostředky, pracovní oblečení a další plnění, která nejsou předmětem daně z příjmů	64
6.	Daňové osvobození vztahující se k příjmům ze závislé činnosti	69
6.1	Podrobněji k některým druhům nepeněžního plnění ze sociálního fondu, resp. na vrub nedaňových nákladů	75
6.2	Osvobození příspěvků zaměstnavatele na daňově podporované produkty na stáří nebo na daňově podporované pojištění dlouhodobé péče	78
6.3	Oznamování příjmů vyšších než 5 000 000 Kč	79
7.	Působnost zaměstnavatele v průběhu zdaňovacího období	81
7.1	Prohlášení poplatníka	81

8. Zaměstnanec bez učiněného Prohlášení k dani, srážková daň ve výši 15 % nebo daňová záloha ve výši 15 %	83
9. Zaměstnanec s učiněným Prohlášením k dani	89
10. Způsob výpočtu daňové zálohy z měsíční mzdy.....	91
10.1 Slevy na dani podle § 35ba ZDP.....	92
10.1.1 Sleva na dani na poplatníka (základní)	92
10.1.2 Sleva na dani na manželku (manžela) s nízkým příjmem	92
10.1.3 Sleva na dani – invalidita poplatníka	99
10.1.4 Sleva na dani držitele průkazu ZTP/P	100
10.1.5 Výpočet zálohy z měsíčního příjmu ze závislé činnosti.....	100
10.1.6 Výpočet daňové zálohy z jednorázových mezd, doplatků mezd za minulá léta a z doplatků mezd běžného kalendářního roku.....	104
10.1.7 Příklady výpočtu zálohy na daň v roce 2024 bez vyživovaných dětí nebo nejvýše s jedním dítětem	106
11. Daňové zvýhodnění na dítě a výpočet daňové zálohy nebo daňového bonusu s příklady.....	110
11.1 Svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů	118
11.2 Uplatnění daňového zvýhodnění prarodičem v případě, že rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit.....	119
11.3 Uplatnění měsíčního daňového zvýhodnění u zaměstnavatele	125
11.3.1 Příklady případů, kdy daňové zvýhodnění uplatňuje jen jeden poplatník (např. jeden z manželů při více dětech ve společně hospodařící domácnosti nebo samoživitel)	130
11.3.2 K vyplňování údajů v Prohlášení k dani vzor č. 27 v souvislosti s diferencovanou výší daňového zvýhodnění	134
12. Nezdaniitelné části základu daně podle § 15 ZDP (pro roční zúčtování za rok 2024)	140
12.1 Nezdaniitelná částka bezúplatných plnění na vymezené účely	140
12.2 Odpočet nezdaniitelné částky z titulu placení úroků z úvěrů ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru	143
12.3 Odpočet daňové podpory produktu spoření na stáří a pojištění dlouhodobé péče	148
12.3.1 Dlouhodobý investiční produkt	153
12.3.2 Pojištění dlouhodobé péče.....	155

13. Přehled průkazů pro uplatnění slevy na dani, daňového zvýhodnění a nezdavitelných částek u zaměstnavatele	159
13.1 Průkazy předkládané na počátku nebo v průběhu roku pro výpočet daňových záloh.....	159
13.2 Hlavní pravidla pro vznik nároku na slevy a pro jejich uplatňování v průběhu roku	161
13.2.1 Nárok na slevu	161
13.2.2 Uplatnění nároku	163
13.3 Průkazy předkládané pro účely ročního zúčtování	166
14. Odvod daně z příjmů ze závislé činnosti	169
14.1 Číslo účtu pro placení daní z příjmů ze závislé činnosti	169
14.2 Odvod sražených záloh na daň	170
14.3 Odvod srážkové daně.....	176
15. Roční zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění a výpočet celoroční daně zaměstnavatelem.....	177
15.1 Příklad k měsíčnímu a ročnímu výpočtu daňových záloh a daně a daňového zvýhodnění na děti v roce 2024	186
16. Povinnosti plátců daně	189
II. Vybrané vzory tiskopisů pro rok 2024	193
III. Příklady zdaňování mezd v roce 2024	217
Použité parametrické částky výpočtu pro rok 2024.....	217
1. Stanovení základu daně.....	217
2. Zaměstnanec neučinil Prohlášení a dosáhl příjmu z DPP do částky 10 000 Kč, zdaněného srážkovou daní.....	225
3. Zaměstnanec neučinil Prohlášení a dosáhl příjmu z DPP do 10 000 Kč u dvou zaměstnavatelů souběžně.....	226
4. Zaměstnanec neučinil Prohlášení a dosáhl příjmu z DPČ ve výši 3 999 Kč	229
5. Zaměstnanec neučinil Prohlášení a dosáhl příjmu z DPČ ve výši 4 000 Kč.....	230
6. Zaměstnanec neučinil Prohlášení, v lednu 2024 měl příjem z DPP ve výši 10 000 Kč a k tomu mu bylo v dubnu 2024 doplaceno za leden 6 000 Kč	232
7. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl v lednu příjem z DPP ve výši 10 000 Kč a k tomu mu bylo v únoru doplaceno za leden 1 000 Kč	234

8. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl od stejného zaměstnavatele v lednu příjem z DPP ve výši 8 500 Kč a zároveň od téhož plátce ve stejném měsíci sjednaný příjem z DPČ ve výši 3 500 Kč.....	235
9. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl v lednu 2024 od stejného zaměstnavatele příjem z DPP ve výši 10 000 Kč a zároveň od téhož plátce ve stejném měsíci příjem z DPČ ve výši 4 000 Kč	236
10. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl v lednu 2024 od stejného zaměstnavatele příjem z DPP ve výši 10 100 Kč a zároveň od téhož plátce ve stejném měsíci příjem z DPČ ve výši 3 999 Kč.....	237
11. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl od stejného zaměstnavatele příjem z DPP ve výši 6 000 Kč a zároveň od téhož plátce ve stejném měsíci příjem z pracovního poměru na částečný úvazek ve výši 15 000 Kč	239
12. Zaměstnanec neučinil Prohlášení a na základě DPČ dosáhl příjmu do částky 10 000 Kč	240
13. Zaměstnanec, který neučinil Prohlášení, měl od stejného zaměstnavatele příjem z DPP ve výši 17 300 Kč a zároveň od téhož plátce ve stejném měsíci příjem z DPČ ve výši 3 999 Kč	241
14. Zaměstnanec v pracovním poměru na částečný úvazek neučinil Prohlášení a jeho příjem podléhá zdanění zálohou na daň	242
15. Odměna člena výboru společenství vlastníků jednotek za výkon funkce (bez učiněného Prohlášení, které má učiněno u jiného zaměstnavatele), který dosáhl příjmu nižšího než 4 000 Kč.....	243
16. Zaměstnanec učinil Prohlášení, neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti	244
17. Zaměstnanec (starobní důchodce) učinil Prohlášení, uplatňuje základní slevu na poplatníka a slevu na invaliditu při invalidním důchodu třetího stupně.....	245
18. Zaměstnanec učinil Prohlášení poplatníka, neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti, ke mzdě má navíc příjem ze souběžné DPP u téhož zaměstnavatele a taktéž bezplatně poskytnuté vozidlo pro služební i soukromé účely (vozidlo není nízkoemisní)	246
19. Zaměstnanec učinil Prohlášení, uplatnil daňové zvýhodnění na dvě děti.....	248
20. Zaměstnanec učinil Prohlášení, uplatnil daňové zvýhodnění na pět dětí	250
21. Zaměstnanec učinil Prohlášení, neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti a dosáhl příjmu podléhajícího zvýšené sazbě zálohy na daň 23 %	252
22. Zaměstnanci s neučiněným Prohlášením plynou od jednoho zaměstnavatele jak příjmy zdaněné zálohovou daní, tak příjmy zdaněné zvláštní sazbou daně	254
23. Poplatník pozdě oznámil změnu rozhodných skutečností.....	259
24. Poplatník žijící ve společně hospodařící domácnosti s manželkou a společnými dětmi, který má jediného zaměstnavatele, od nějž pobírá různě vysokou zdanitelnou mzdu	267

IV. Dotazy a odpovědi	277
V. Právní předpisy, pokyny GFŘ a další informace	295
1. Právní předpisy – vybraná ustanovení	295
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	295
Zákon č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace	381
Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád	384
Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře	404
Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)	409
Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)	416
Vyhláška č. 341/2023 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2024	420
Vyhláška č. 398/2023 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2024	427
Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 103/1999 Sb. o sjednání Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Ukrajiny o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku	429
2. Pokyny GFŘ	447
Pokyn GFŘ D-59 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (výňatek)	447
Pokyn GFŘ D-58 k promíjení příslušenství daně	465
Pokyn GFŘ D-10 ke službám s nízkou přidanou hodnotou poskytovaným mezi spojenými osobami/sdruženými podniky	495
Pokyn D-151 k zajištění jednotného postupu při uplatňování § 6 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb.	499
3. Informace a stanoviska GFŘ	501
Metodická informace ke zdaňování benefitů a jiných plnění poskytovaných zaměstnavateli zaměstnancům od 1. ledna 2024	501
Sdělení pro plátce daně ve věci zrušení plátcových pokladen	548

Informace k Prohlášení poplatníka pro rok 2021 a Žádosti o roční zúčtování za rok 2020	553
Informace k výpočtu vlastních příjmů manžela/manželky pro účely uplatnění slevy na dani	554
Sdělení pro plátce daně ze závislé činnosti k tiskopisu Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	555
Sdělení k uplatňování pojistného zaplaceného poplatníkem na soukromé životní pojištění	557
Informace GŘ o změně v osobě plátce daně v souvislosti s přeshraničním agenturním zaměstnáváním na území EU a EHP.....	559
4. Rozsudky soudů zabývající se problematikou daně ze závislé činnosti	560